

ling, hvorom her er Tale, før han tiltraadte Stillingen som Bestyrer af den offentlige Møntsamling, og det er ligeledes Udvalget bekendt, at afdøde Statsraad Müller og hans efterladte have vist en stor Liberalitet og Uegennyttighed lige over for det offentlige med Hensyn til den afdødes Efterladenskaber, saa at det, der her staaer, ikke maa komme afdøde Statsraad Müllers gode Navn og Rygte til allerringeste Forlejnelse. Det er der ikke fjerneste Anledning til. Men den Regel, som her er udtalt, bør staa fast og gælde lige over for de fremtidige Bestyrere af offentlige Samlinger. — Under Nr. 130 foreslaar Flertallet at nægte et Beløb til Vedligeholdelse af Aalborg Katedralskole, paa hvilken der er sat det bekendte provisoriske Stempel, som gør, at vi ikke kunne have med den at gøre. — Under Nr. 132 er der stillet Forslag om at nægte en Bevilling paa 70,000 Kr. til Randers Kommune for at erhverve Ejendomsretten for Staten af den derværende Latinskole. Det vil være nødvendigt, at jeg for at motivere Flertallets Stilling til denne Sag giver en lille Oversigt over, hvorledes dette Forhold har udviklet sig. I Slutningen af Fyrreerne og i Begyndelsen af Halvtredserne var der stadig Tale om en Nybygning til Randers Latinskole og nogle andre Skoler. Detaillerne af disse Forhandlinger kunne ikke interessere Tinget, men Resultatet af dem blev, at der i 1854 blev forelagt Rigsdagen et Forslag, som gik ud paa at opføre ny Latinskolebygninger for den almindelige Skolefonds Regning i Randers, Horsens og Ribe. Udfaldet af Forhandlingerne i Rigsdagen blev først, at man gik ind paa at bygge ny Skoler for Skolefondens Regning i Horsens og Ribe. Jeg kan ikke undlade at berøre, at man den Gang kunde bygge disse 2 Skoler for tilsammen 56,000 Rbdl. Jeg anspører det blot til Sammenligning med, hvad Latinskoler nu koste. Derimod vilde man ikke gaa ind paa at bygge en ny Latinskole i Randers, idet man formodentlig har ment, at Aarhus Latinskole laa saa nær, at der ikke var Anledning for Staten til at holde to Latinskoler saa tæt ved hinanden. Enden paa Forhandlingerne blev imidlertid, at man til syvende og sidst affattede Loven saaledes, at Ministeriet bemyndigedes til at opføre en ny Skolebygning i Randers, for saa vidt dette ved Tilskud fra Randers Kommune kunde gøres uden Udgift for den almindelige Skolefond. Randers Kommune gik ind paa dette og byggede den Skole, som endnu den Dag i Dag benyttes. Der har siden 1854, da denne Ordning blev truffen, ikke været Tale om noget som helst

Mellemværende mellem Staten og Randers Kommune. Staten har selvfølgelig overtaget Skolens Drift. Den har gjort forfælske Tilbygninger, som Tiden har fordret, og betragter Skolen som sin Ejendom, hvilket den ogsaa er, kun at der ifølge Loven hviler den Servitut paa den — det glemte jeg at nævne før — at i det Dødblik Latinskolen nedlægges, falder den Bygning, som er opført for Randers Kommunes Penge, tilbage til Kommunen. Nu er der i Aar fremkommet en Indstilling fra Randers Kommune til Ministeriet, hvori der oplyses, at Randers Kommune har selv betalt, hvad denne Skole oprindeligt kostede, da det, der stete i 1854, kun var en Gentakelse af det, der var stet i Slutningen af forrige Aarhundrede, jeg tror i 1780. Da var Tilfældet det samme, som det var i Midten af dette Aarhundrede, at den daværende Skolebygning var uhenftagsmæssig og utilstrækkelig. Der var ikke i Skolefondens Penge til at bygge en ny Skole for, men man gik ind paa ved en kongelig Resolution at opretholde den bestaaende Latinskole i Randers mod, at Randers Kommune opførte en ny Bygning, og man tilfagde Randers Kommune, at der vedblivende skulde være en Latinskole i Randers. Denne kongelige Resolution opfattes nu i Randers saaledes — og desværre er der fuldstændig Enighed derom i Randers lige fra Borgmesteren og ned til Skorstensfejeren — at disse 70,000 Kr. tilkommer den i Henhold til den kongelige Resolution, idet man overfer, at denne Resolution, som var fuldstændig gældende Lov, indtil den udslettedes ifølge Lov af 1854, nu er bleven afløst af den gældende Lov af 1854. I 1854 blev dette Forhold, dette Mellemværende med Randers Kommune endelig afgjort ved Lov; det er den gældende Lov, og jeg ser ikke, at vi kunne gaa uden for den ved nu at gøre, hvad Randers Kommune velvillig tilbyder, at afløse denne Servitut. Randers Kommune mener, at det vilde være en Behagelighed for Staten at komme ud af dette Forhold og faa denne Servitut afløst, der, efter hvad jeg har forklaret, bestaar i, at de nuværende Bygninger falde tilbage paa Randers Kommune, lige saa snart den nuværende Latinskole nedlægges, eller rettere sagt, saa snart der ikke længere drives nogen Latinskole i Randers for Statens Regning. Flertallet ser imidlertid ikke, at der i dette Forhold er nogen Ulempe for Staten, al den Stund der næppe er Tale om at nedlægge Skolen, hvorimod det maa indrømmes, at det kan være behageligt for Randers at faa disse 70,000 Kroner, og jeg ser virkelig